

Oponentský posudek na magisterskou diplomovou práci Jakuba Pawlika: Ekologie afrických společenstev koprofilního hmyzu

Koprofilní hmyz, zejména brouci jsou vhodnou modelovou skupinou pro nejrůznější ekologické studie, ať už na úrovni populací, respektive společenstev, tak i pro sledování bionomie jednotlivých druhů. Nelze také opominout jejich bioindikační význam.

Cílem předložené diplomové práce bylo získat znalosti o koexistenci kompletního afrotropického koprofilního společenstva a zejména navrhnout a diskutovat typy možných segregací, které by mohly tuto koexistenci vysvětlovat. Hlavní položenou otázkou bylo zda může průnik těchto segregací ovlivnit pozitivně takovéto po všech stránkách bohaté společenstvo.

Celek je členěn více méně obvyklým způsobem, toto logické členění je téměř všude důsledně dodržováno. Cíle diplomové práce v Úvodu jsou jasně vytčeny. Po velmi kvalitně zpracovaném literárním přehledu, který by se mimochodem dal samostatně publikovat jako hodnotná review následuje Materiál a metodika shrnující dostatečným způsobem charakteristiku lokality, experimentální design, sběr atd. Nashromážděný materiál odpovídá rozsahu a cílům práce. Za místy originální výsledky považuji data obsažená v subkapitolkách „Určení a klasifikace druhu do gild“ a „Úprava dat pro statistické analýzy“. Sama analýza dle mého soudu je adekvátní požadovaným šetřením.

Výsledky považuji za velmi zajímavé až průkopnické. Data nashromážděná k odpovědím na jednotlivé kladené otázky jsou více než dostatečné. Diskuse je na relativně vysoké úrovni a zabývá se poměrně širokou škálou otázek. Jen některá místa se mi zdají redundantní či se opakují. Za stručnými a jasně zpracovanými výsledky následuje logicky formulovaná diskuse a relevantní závěry. Přibližně 140 literárních pramenů je citována až na výjimky jednotně jedním z běžně používaných stylů.

Práce je psána stylisticky i gramaticky na relativně vysoké úrovni, některé kapitoly jsme si s chutí přečetli. Nelíbí se mi jen anglické termíny „niche differentiation“ a „habitat filtering“, a to hlavně z to ho důvodu, že je lze adekvátně přeložit, tak jak je tomu u většiny podobných pojmů v předložené práci praktikováno.

K práci nemám žádné námítky nebo negativní komentáře, rád by se zeptal:

- lze nějak vysvětlit, proč bylo nalezeno jen tak málo zástupců broučích predátorů z čeledi Histeridae a Hydrophilidae, žijí jich v dané oblasti méně než třeba v mírném pásu a jestli ano, pak dá se to nějak vysvětlit;
- v práci se operuje s pojmem kleptoparazismus. Do jaké míry je takovýto kleptoparazitismus obligátní pro studované druhy;
- mohl by autor nastínit hypoteticky jak by asi vyšla obdobně vedená studie na společenstvech koprofilního hmyzu v jižních Čechách, myslím tím v kterých aspektech by byly nápadné rozdíly.

Závěr. Mohu konstatovat, že vytčené cíle byly splněny. Autor prokázal, že je schopen vědecké práce, to znamená získaný materiál zpracovat a zhodnotit srozumitelnou formou v kontextu s literaturou a své výsledky interpretovat. Škoda asi jen, že se autor nemohl zúčastnit sběrů osobně. Doporučuji přijetí předložené studie jako diplomové práce na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích Navrhuji ji klasifikovat výborně.

Praha, květen 2023

David Král